

МИСТЕЦТВО ПАРАДЖАНОВА В МОНРЕАЛІ

У жовтні-листопаді 2005 року в Музеї майстрів та ремісників Квебеку проходила виставка «Погляд на мистецтво Сергія Параджанова». Саме такий музей, розміщений у церкві франкомовного коледжу Сен-Лоран, якнайкраще підходить для цієї виставки. Цікаво, що у каталозі є спогади режисера про те, як його запросив до Парижа Ів Сен-Лоран. Відповідна служба, щоб затягнути бюрократичну процедуру, пов'язану з виїздом за кордон, надіслала Іву Сен-Лорану запит, чи має він достатньо житлової площі, щоб прийняти у себе великого режисера. Модельєр відповів телеграмою: «578 кв.м.» Але Параджанова до Франції все одно не пустили... До речі, коледж до модельєра немає стосунку — так називаються адміністративний район, де він розташований. Але збіглося все фантастично — в дусі Параджанова.

Організатором виставки стала Асоціація вірменських жінок Канади за участі Музею Сергія Параджанова в Єревані. Серед експонатів — рідкісний на цій виставці український слід режисера: написаний саме на київську адресу відомий лист Федеріко Фелліні до Сергія Параджанова, друкований на машинці (1973 р.) Дуже важкий для Параджанова рік.

Я поверталася на виставку не раз, щоб ще і ще роздивлятися знамениті параджановські колажі та малюнки. Їх вільна фантазія й могутня експресія вражають. Але прикипіла до трьох фантастичних жіночих шляп. Я так довго і уважно їх роздивлялася і подумки приміряла на себе, аж до мене підійшов директор музею П'єр Вільсон, зробивши вигляд, що просто цікавиться моїми враженнями. Важко було пояснити йому свої враження, точніше, емоційні відчуття: те, що я завжди сприймала Сергія Параджанова через призму України. Через Світлану Іванівну Щербатюк, яка викладала мені російську мову; через розповіді у сімейному колі моєї мами Оксани Станіславівни Мусієнко та дідуся Станіслава Вікторовича Вишинського, який працював на студії Довженка; через спогади В'ячеслава Максимовича Чорновола про прем'єру «Тіней забутих предків» (це увійшло до моєї книги «Мистецтво і політика»). Тут, у Монреалі, я відкривала невідомого мені Параджанова. Поза київським контекстом.

На виставці звучала здебільшого вірменська мова. Отже, цілком логічно був зроблений акцент на вірменській і грузинській складових творчості та життя режисера. На перегляді фільмів Параджанова зі мною була перекладачка з фарсі Євгенія Галацька, родом з Вінниці. Ми сідаємо трохи далі в залі, щоб не заважати коментарями: дивися уважно, це вірменські мотиви, а це вже грузинські, не забувай, що Тифліс був мультинаціональним центром Кавказу, куди стікалися звідусіль. Ні-ні, не плутай, у чорному — грузинські жінки, а цей вражаючий промовистий червоний колір костюму Ашик Керіба — з Азербайджану, а може, з Ірану. У рамках виставки було показано фільми Параджанова «Акоп Овнатанян», «Колір граната», «Легенда про Сурамську фортецю», «Ашик Керіб», а також документальна лівансько-вірменська стрічка «Маестро Сергій Параджанов» Каспара Дердеряна, над якою автор працював п'ять років. Жаль, що не було стрічки Романа Ширмана «Небезпечно вільна людина». Може, саме тому, що це мало відомий організаторам виставки київський контекст.

*Наталія Мусієнко
Монреаль – Київ*

ПОСТАНОВА КАБМІНУ «ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПОРЯДКУ РОЗПОВ- СЮДЖЕННЯ І ДЕМОНСТРУВАН- НЯ ФІЛЬМІВ»

Прийнято 16 січня 2006 року. Документом передбачено поетапне встановлення квот на дублювання фільмів, які надходять до українського прокату, зокрема «квоту обов'язкового дублювання (озвучення, субтитрування) українською мовою іноземних фільмів для прокату, демонстрування, публічного комерційного відео та домашнього відео (у відсотках загальної кількості фільмокопій): з 1 вересня 2006 р. — не менше 20; з 1 січня 2007 р. — не менше 50; з 1 липня 2007 р. — не менше 70».

Постановою також внесено деякі зміни до Положення про державне посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів (від 17 серпня 1998 р.). Міністерство культури і туризму може відмовити у державній реєстрації та видачі прокатного посвідчення в таких випадках: «а) на підставі висновку експертної комісії на фільми, що можуть завдати шкоди моральному і фізичному вихованню, культурному розвитку громадян, а також на фільми порно-

графічного характеру й ті, що пропагують війну, насильство, жорстокість, фашизм і неофашизм, спрямовані на ліквідацію незалежності України, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення; б) якщо фільм не дубльований (озвучений, субтитрований) українською мовою на фільмокопії мови оригіналу».

ДВІ ЖІНКИ БІЛЯ РІЧКИ

Ніна Русланова і Марина Поліцеймало знялися у повнометражному фільмі дебютантки Єви Нейман (Одеська кіностудія) «Біля річки». Сценарій написав Сергій Четвертков за оповіданням Фрідріха Горінштейна «Старі». Режисер здобула освіту на факультеті кінорежисури в Німецькій академії кіно і телебачення. Вона називає себе ученицею Кіри Муратової, а жанр фільму визначає як драму зі щасливим кінцем. Завершити фільм планують у травні.

УКРАЇНСЬКІ САМОЦВІТИ

У новому російському анімаційному проєкті «Гора самоцвітів» (студія «Пілот», керівник О.Татарський) планують зняти 52 анімаційні фільми (по 13 хвилин кожен) за мотивами казок тих народів, які проживають на території Російської Федерації. На сьогодні знято вже 26 фільмів, кожен з яких є авторською роботою. Є з-поміж них і три фільми українських режисерів: «Лис і дрозд» Н.Чернишової, «Ловися, рибко» І. Смирнової та «Злидні» С.Коваля (останній фільм відібрано в конкурсну програму «Берлінале»-2006). Прем'єрний показ робіт українських режисерів відбувся в Будинку кіно 21 січня 2006 року в рамках міжнародного фестивалю анімаційних фільмів «КРОК»-2005.

На МКФ у Клемон-Феррані (Франція) український фільм Євгена Сивоконя «Засипле сніг дороги...» нагороджено призом «Найкращий анімаційний фільм».

ГОСТІ КІНОКЛУБУ

20 січня в кіноклубі НаУКМА відбулася творча зустріч із російським режисером анімаційного кіно Юрієм Норштейном, постановником фільмів «Лисиця і заєць»